

Maria Barbal: «Els jurats s'han adonat que hi ha escriptores que també mereixen els premis»

Conversem amb l'escriptora pallaresa sobre la novel·la 'Tàndem', que el 7 de juny rebrà el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes en un acte a Tremp

Maria Barbal, davant la biblioteca de Tremp, que porta el seu nom | Jordi Ubach

A les portes de la Diada de Sant Jordi, Maria Barbal, segurament l'escriptora pallaresa de més renom, arriba amb una nova novel·la sota el braç: *Tàndem*. Una obra que li ha valgut el 53è Premi Josep Pla i el 53è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. Conversem amb l'autora per parlar d'aquesta novel·la, que més enllà dels guardons, és considerada com "una obra de maduresa", allunyada tant de l'escenari pallarès com del rerefons històric que caracteritzen l'estil de Barbal. Una entrevista feta conjuntament amb Ràdio Tremp.

[noitext]

Ha estat guardonada amb el Premi Josep Pla i el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. Uns premis així sempre són benvinguts, oi?

Només faltaria. En el cas del Josep Pla, m'hi vaig presentar, mentre que, per altra banda, el de les Lletres Catalanes sí que va ser impensant. És una satisfacció molt gran, però també et dona una pressió, de cara a estar present a molts llocs, que interfereix en la vida quotidiana, i que s'ha de

compaginar amb voluntat per no quedar una mica esbalaït.

[intext1]

Què en destacaria del seu darrer llibre, *Tàndem*?

Destacaria que és una novel·la que, encara que no ho sembli, és de maduresa. En el sentit que ha sorgit d'una forma molt nítida de l'època de la vida que jo estic passant, i que em sembla que és una novel·la que parla d'allò quotidià en una edat determinada. Es tracta de l'enamorament d'una parella que ja té molts anys viscuts i que no pensa gaire en el futur. Tracta, doncs, del present; de què poden fer, on poden arribar i si pot ser una vida plena o una rutina monòtona.

Tot i que fa poc temps que es va publicar, la novel·la ja passa per la quarta edició. L'ha sorprès la resposta que està tenint?

Sí, estic molt sorpresa. Cal dir que és una novel·la breu, que incideix a moltes persones perquè parla del dia a dia de la vida. A més, el que els passa als protagonistes els hi podria passar tranquil·lament a persones de 40 anys o menys perquè és un moment de canvi en què han de reflexionar. Crec que aquest fet ha atret a un públic que potser no és exactament el meu, més inclinat a rebre novel·les ambientades al Pallars i amb un rerefons històric sòlid, i que s'ha trobat amb una novel·la que els resulta més lleugera.

Com va sorgir la idea d'aquesta novel·la?

Doncs va sorgir d'un centre cívic, on es fan classes de molts tipus, i on moltes persones responen amb els ulls d'aquells que encara tenen molta utilitat, però que alhora fan poques coses i algunes troben a faltar la feina que feien abans.

[intext2]

Què diferencia aquesta obra de les anteriors?

Val a dir que *Tàndem* va en línia amb una sèrie de novel·les que he escrit. És el cas, per exemple, d'*Emma* (2008), que tracta d'una dona que va acabar morta en un caixer, de *Carrer Bolívia* (1999) o d'*Ulleres de sol* (1993), on també es tracten relacions de parella, fraternals o d'amics. És una línia de novel·les que no tenen rerefons històric i que no se situen al Pallars. Però al cap i a la fi, considero que el més important és llegir.

Avui en dia encara costa que es reconegui a la dona escriptora?

L'activitat creativa de les dones ha quedat arraconada des de fa molts i molts anys. Ara estem arribant en un moment com de consciència femenina o feminista molt poderós i fort. I crec que, com a qüestió positiva, ha arribat també als jurats dels premis. Han ampliat la mirada i s'han adonat que al costat d'una sèrie de creadors masculins hi ha creadores femenines que mereixen igualment els premis.

Maria Barbal, durant l'entrevista, amb tota la seva obra al fons. Foto: Jordi Ubach

El 7 de juny se celebrarà l'entrega del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. On es farà?

Aquest any el guardonat podia triar el lloc on es rebia el premi, ja que Òmnium Cultural ha pensat que estaria molt bé que fos un premi que fes participar altres parts de Catalunya. Per tant, jo vaig escollir que la cerimònia tingués lloc a Tremp.

Té alguna futura novel·la ambientada de nou al Pallars?

Sí. També és una novel·la breu, en aquest cas ambientada entre Tremp i Salàs de Pallars. Ja està escrita, però encara l'he de revisar. Tanmateix, es publicarà l'any que ve.

Escolta l'entrevista sencera, emesa a Ràdio Tremp, sota aquestes línies: